

ПРЕС КЛИПИНГ

12. новембар 2019.

НАСЛОВИ

Има Срба који раде за 7.000 евра: Због овог посла враћају се са запада, јер код нас нема довољно радника (стр. 3)

НИ ЗА 100.000 ДИНАРА Ово су радници који лако налазе посао, а које је све теже задржати у Србији (стр. 4)

ДА ЛИ СУ ДРЖАВИ ВАЖНИЈИ РАДНИЦИ ПОВРАТНИЦИ ИЛИ ОНИ КОЈИ СУ ОСТАЛИ Драстично мањи порез за оне који су у дијаспори радили дуже од 2 године и зарађивали више од 1.370 евра (стр. 5)

Укидање рада недељом ни у мислима српских продаваца (стр. 7)

Посао као недосањани сан за особе са инвалидитетом у Србији (стр. 9)

Спрема се приватизација комуналних предузећа (стр. 14)

Да ли би забрана рада недељом умањила профит шопинг центара и трговина? (стр. 17)

Има Срба који раде за 7.000 евра: Због овог посла враћају се са запада, јер код нас нема довољно радника

Извор: Новости Онлине

Овако велика плата за специјално обучене раднике успела је донекле да ублажи проблем дефицитарности овог занимања

Да се и у Србији може зарадити више него у неким земљама Европе потврђује пример заваривача ангажованих на изградњи гасовода "Турски ток" кроз нашу земљу, који месечно зараде од 4.000 до чак 7.000 евра.

Ради се о заваривачима посебно обученим за специјалне варове који иду на радиографско испитивање, док су плате у осталих заваривача ангажованих на "Турском току" од 2.500 до 3.000 хиљаде евра, што је у рангу плата у другим европским земљама.

Овако велика плата за специјално обучене завариваче успела је донекле да ублажи проблем дефицитарности овог занимања који је претио да успори изградњу трасе гасовода кроз Србију дуге 403 километра, јер варове на 50.000 тона цеви обављају и људи који су до скоро били на градилиштима у иностранству. Разлог за њихов повратак крије се у чињеници што је "Гастранс", компанија која гради гасовод, вариоцима који имају лиценце за овакве специфичне послове и познају високу технологију варења која се примењује на овом објекту, понудио значајно боље услове него што су имали у земљама ЕУ.

Тако посебно обучени заваривачи са искуством на радовима на гасоводним трасама, поред плате до 7.000 евра месечно, имају и бесплатан смештај и исхрану. Све то, као и значај учешћа на једном оваквом пројекту, који им може бити препорука за послове у будућности, био је мотив да се неколико десетина српских радника, који су радили у земљама Европе, врате у Србију.

Један од њих је и Јован Н, заваривач који је занат пекао у Србији, а потом наставио пут Европе. Њему је плата на радовима у Холандији и Данској била око 5.500 евра, а када је сазнао за ову прилику, као и велику плату решио је да се врати у Србију.

НИ ЗА 100.000 ДИНАРА Ово су радници који лако налазе посао, а које је све теже задржати у Србији

Аутори: С.Л., Т.К

Професионални вариоци у Србији могу да зараде и до 7.000 евра месечно, возачи и више од 900 евра, а добри бравари исто толико. Радници са оваквим занимањима, ипак, су на листи дефицитарних и у то у самом врху - с једне стране, послодавци их тешко налазе, а с друге, у последње време све теже и задржавају.

Јован је професионални заваривач. На гасоводу у Холандији и Данској је зарађивао 5.500 евра месечно, али се недавно вратио у Србију и од Гастранса добио много више - плату од 7.000 евра и храну за посао квалификованог заваривача на градилишту Турског тока. А претходно је Јован, због ниских примања отишао из Србије - и много његових колега заваривача са искуством.

Милан је професионални возач у једној великој приватној компанији. Радио је осам сати дневно, шест дана у недељи за плату од 800 евра. Од послодавца је, ипак, отишао у Немачку за два и по пута већу зараду. Повео је и супругу - медицинску сестру која је месечну зараду од 40.000 динара у једном клиничког центру у Србији заменила платом од 1.300 евра у немачкој фирми за негу старих.

Према званичним подацима, поред заваривача, возача и медицинских сестара на листи угрожених занимања данас су и бравари, молери, фасадери, керамичари, инжењери електронике. Ове професије у Србији су тренутно врло тражене, а с друге стране, раднике са таквим занимањима, послодавци све теже успевају задржати. У смислу задржавања у здравству најкритичније су медицинске сестре које раде у клиничким центрима и болницама, а за разлику од њихових колега запослених у домовима здравља

Са факултетском дипломом, посао лако налазе и лекари с одговарајућим специјализацијама (анестезиолози, кардиолози, офталмолози и гинеколози), али и дипломирани фармацеути .

"Мојој компанији највише недостају машински и електро инжењери али и ЦНЦ оператери. Много тога радимо да их задржимо, трудимо се да им понудимо боље зараде, обуке и преквалификације ", каже за "Блиц БИЗнис" Радослав Веселиновић, Власник "Галеб групе".

Небојша Атанацковић, предсеник Уније послодаваца у својој приватној фирми морао је да повећа плате аутомеханичарима, лакирерима, лимарима и возачима. Како стиче, ови профили дефицитарнији од запослених на бензинској пумпи.

Милош Турински из "Инфостуда" подсећа да послодавци и данас више траже раднике са средњом стручном спремом, што је, како наводи, тренд који нас прати последње три године. С друге стране, за свега 11 одсто послована Ифостуду био је неопходан завршен факултет или мастер, а за 35 одсто послова висока школа или студије од три године.

"Иако су послодавци у већој мери тражили кандидате са средњом стручном спремом, то и даље није смањило критеријуме. Тако је скоро 7.500 огласа за посао било на страном језику, где је послодавац тражио познавање страног језика на ком је оглас написан. За око 7.000 огласа био је у питању енглески језик, док су се у мањој мери тражили мађарски, немачки и руски језик", оценио је Турински.

Румуни подигли плате за 16 одсто, Хрвати за пет

Како би зауставила одлив радне снаге и подстакла долазак странаца Румунија је у последњих годину дана повећала плате за 16 одсто . У сличним бригама су и бугарски послодавци, где су за годину дана плате порасле око 13 одсто, а према Еуростату, трећа по расту плата је Словачка (око 9 одсто).

Одмах иза ње су Словенија, балтичке земље и Чешка, где су за годину дана плате порасле око 8 процената. Цена сата рада у Хрватској је у години дана порасла око 5 одсто, што је упола више од просека ЕУ, али мање него у поредивим земљама у транзицији.

ДА ЛИ СУ ДРЖАВИ ВАЖНИЈИ РАДНИЦИ ПОВРАТНИЦИ ИЛИ ОНИ КОЈИ СУ ОСТАЛИ Драстично мањи порез за оне који су у дијаспори радили дуже од 2 године и зарађивали више од 1.370 евра

Извор: Танјуг, аутор: С.Л.

Немачка је кључни економски партнер Србије и земља од које много учимо, изјавила је данас председница Владе Србије Ана Брнабић у Берлину и додала да је Немачка истовремено и велики изазов за Србију због одлива радне снаге у ту земљу.

Говорећи о одласку радне снаге из Србије премијерка је рекла и да је њена влада упутила у парламент предлог закона који предвиђа пореске олакшице за компаније које запошљавају српске грађане који се враћају из дијаспоре да раде у Србију.

Према том предлогу, радници који су су радили у иностранству више од две године, а имају плату која одговара трострукој просечној заради у Србији, (око 1.370 евра) компанија која их запосли биће у наредних пет година ослобођена 70 одсто плаћања пореза на зараде.

"Мени то личи на дискриминацију у смислу да држава сада предузима мере да врати раднике који су нам отишли, али не и мене да задржи оне који данас раде у Србији. И шта то на крају може да значи - да је вратила њиих десет, а пустила двадесет", оценила је за "Блиц БИЗнис", Ранка Савић, председница Асоцијације слободних и независних синдиката.

Премијерка је изразила уверење да ће Немачка још дуго остати економски лидер у Европи, наводећи да је она наш кључни економски партнер и да немачке компаније у Србији запошљавају више од 60.000 радника, као и да су многи главни инвеститори у Србији управо из Немачке.

"Немачке компаније и послодавци су главни партнери у реформама Србији, а ми морамо да урадимо више да одлив мозгова преокренемо у циркулисање мозгова, као и да што више наших грађана вратимо у земљу", рекла је премијерка, која је другу годину заредом била гост Привредног форума у Берлину, а добила је позив да учествује и следеће године.

Брнабић је казала да се Србија и остале земље Балкана суочавају са бројним локалним и глобалним изазовима, при чему је као локалне изазове навела регионалну повезаност, стабилност, и пецепцију региона која је, како је оценила, дуго била проблематична.

"Други велики изазов за нас је одлив мозгова и Србија мора да се бори да не изгуби кључне потенцијале за њен развој", рекла је Брнабић. Додала је да Србија много може да научи од Немачке и као пример навела увођење дуалног образовања заснованог на немачком моделу у српско школство.

Говорећи о дигитализацији Брнабић је истакла да је то једина шанса да Србију ухвати корак за развијеним земљама. Како је рекла, у последњих годину дана урађено је много у тој области, пре свега у образовању, наводећи да је информатика основне школе и да се од петог разреда учи програмирање.

"За две године имаћемо децу која завршавају основну школу са знањем четири програмска језика", рекла је премијерка.

Нагласила је да је циљ Србије да има економију зановану на знању и иновацијама и додала да је држава уложила милионе евра у развој науке, стартапова, хај-тек технологија, као и да је основан Фонд за науку.

Укидање рада недељом ни у мислима српских продаваца

Јапански огранак Мајкрософта скратио је радну недељу са пет на четири дана, чиме је 2.300 запослених пет седмица узастопно осим суботе и недеље имало и петак за слободан дан. Послодавац је тиме добио повећање продуктивности за 40 одсто, како тврде, а радници 920 долара као бонус за одмор.

Пише: Љиљана Буквић

– Радите мање, добро се одморите и научите доста – рекао је извршни директор Мајкрософта за Јапан и објаснио због чега су увели за сада само пробну четвородневну радну недељу – желео сам да радници размисле и искусе како могу да постигну исти резултат иако раде 20 одсто мање.

Десило се да су запослени користили 25 одсто мање слободног времена током радних дана, уштеђено је 23 одсто струје у канцеларијама због три нерадна дана, потрошено је 53 одсто мање папира за штампање, а чак 92 одсто радника рекло је да им се краће радно време свидело.

Некако у слично време са овом, до нас је стигла и вест из суседне Црне Горе, у којој су по угледу на неке друге европске земље половином октобра укинули рад недељом. Оба предлога, а нарочито први, за добар део грађана Србије делује као научна фантастика. И док је у свету четвородневна радна седмица у фази експеримента, рад недељом је у многим земљама већ укинута. Европска унија је чланицама препустила да радно време продавница уреде на основу својих традиционалних, културних и верских потреба, тако да трговине недељом не раде у Француској, Немачкој, Аустрији, Пољској, Словенији.

У Србији је ситуација потпуно другачија, већина трговина не само да ради недељом, него тада убира и највећи профит, а осим тржних центара који су отворени до чак 22 сата, недељом раде и све остале мале радње и трговачки ланци, поједини и током целе ноћи. За послодавце би тако забрана рада недељом била ударац на зараду, а то би амортизовали смањењем плата и евентуалним отпуштањем радника. Терет забране рада недељом тако би поднели опет они којима тај рад и сада највише смета – радницима.

– То треба да буде ствар договора без строгих законских решења. И сами трговци имају различите ставове, али генерално не би требало да се праве изузеци. Или да сви раде или нико. Ако нико не ради онда мислим и на мале радње, али и на тржне центре – каже за Данас Небојша Атанацковић из Уније послодаваца Србије. За већину тих ствари код нас је рано, напомиње он, јер нисмо спремни и свакако не можемо да копирамо Јапан или Скандинавију који су далеко испред нас.

Уколико се донесе одлука о томе да недеља буде нерадан дан у Мерцатору С за Данас кажу да ће ту одлуку поштовати. Из другог малопродајног ланца Делез Србија напомињу да прате све промене и допуне закона и прописа, и у складу са њима усклађују пословне операције.

„Као компанија која запошљава више од 12.500 људи изузетно водимо рачуна о запосленима који су најважнији ресурс наше компаније, а пословање смо прилагодили навикама купаца у нашој земљи и омогућили им да набавку обављају свих седам дана дана у недељи“, истичу у Делезу за наш лист.

Ова компанија послује и у другим земљама, у којима недељом послују различито. „У Грчкој се, према њиховом закону, ради само седам недеља годишње, али продавнице које се налазе у туристичким деловима могу бити отворене недељом у периоду од јуна до октобра и то од 11 до 18 часова“, кажу у Делезу. У њиховим продавницама у Чешкој и Румунији, на пример, недеља је редован радни дан, током којег је и редовно радно време, као и свим осталим данима.

У компанији ИКЕА, која послује у целом свету а од пре две године и у Србији, кажу да сви њихови запослени имају два слободна дана у седмици и да је сваки прековремени сат плаћен. ИКЕА напомиње да они са запосленима деле и део профита и уплаћују додатна средства за пензије свих запослених који су бар пет година провели у компанији.

„Показује се да наша робна кућа недељом бележи високу посећеност, што нам говори да наши купци воле да купују недељом, посебно они који долазе изван Београда. Увек се трудимо да купцима пружимо што пријатније искуство куповине, што не би било могуће када би рад недељом био онемогућен“, истичу у овој компанији, напомињући да имају и оправдану бојазан да би оваква забрана могла да утиче на смањење радних места.

Синдикати који заступају права радника су још прошле године поднели иницијативу да се рад недељом у трговинама укине. У Министарству трговине, туризма и телекомуникација кажу за Данас да ће радо прихватити евентуални позив синдиката, ПКС или Министарства за рад за разговор на тему забране рада у трговини недељом и празницима. Из Министарства подсећају да се трговина обавља слободно, у складу са законом о трговини.

– Трговци на мало самостално одређују радно време у складу са овим законом и посебним прописом јединице локалне самоуправе. Мишљења смо да треба пажљиво приступити питању каква је одлука о евентуалној забрани рада недељом – напомињу у Министарству трговине.

Административне мере, како кажу, нису популарне и никада не доносе жељене ефекте, за шта има доста примера у прошлости и у окружењу.

– Мислимо да би то требало препустити тржишту – истичу у ресору Расима Љајића и указују на неколико врло могућих негативних последица евентуалне забране – пад промета у трговини, смањење зарада или отпуштање радника у сектору малопродаје, незадовољство потрошача.

У Министарству кажу да су процене да би дошло до пада промета у трговинама и тржним центрима, јер се највећи промети остварују за време викенда.

– Потрошачи у Србији би сигурно били незадовољни због овакве евентуалне одлуке да се забрани рад недељом, наине навикли су да тада обављају куповине, осим тога преко радне недеље често немају ни времена за то. Неки трговци су се томе већ прилагодили па не раде рецимо понедељком, нпр. Отворени тржни центар на Новом Београду, фризерски салони – истичу у Министарству трговине, подсећајући да послодавци морају да поштују Закон о раду и у складу са тим омогуће запосленима одговарајући одмор у току дана и радне седмице.

На било какав посао преко Националне службе за запошљавање у просеку чекају више од шест година

Посао као недосањани сан за особе са инвалидитетом у Србији

За тридесетогодишњег професора српског језика и књижевности, који спада у групу од око 12.000 слепих и слабовидих особа у нашој земљи, тражење посла у прошлости сводило се на борбу с ветрењачама.

Пише: Љиљана Буквић

Тренутно, и то већ шесту годину заредом, ради под уговором о привременим и повременим пословима у једном удружењу, где се у библиотеци бави уређивањем и снимањем аудио књига.

„Примања јесу редовна, али то није нешто што може да ми пружи финансијску сигурност. С једне стране, разумем и послодавце јер они користе прилике које имају, држава им је то омогућила”, каже наш саговорник, уз молбу да не објавимо његово име баш из разлога што не би желео да изгуби и овај једини посао који је успео да добије. У школама за њега није било места, тако да је тражење посла у струци углавном било губљење времена.

„И када одете на биро тамо вам кажу да сами тражите посао, а да ће вас они обавестити ако се нешто појави. Нико није окренут човеку, нико не помаже конкретно, једноставно није нам такав ни систем, тако да ни организације које би требало да помажу особама са инвалидитетом то не раде како треба јер се на крају све своди на причу уместо да се конкретно окренемо послу”, каже он и истиче како су особе са инвалидитетом на крају ослоњене само на себе, тј. на то како се ко снађе.

Додаје да проблема има свуда, па тако и у удружењима које би требало да помажу особама са инвалидитетом (ОСИ), и то од великог генерацијског јаза до проблема са образовањем.

„Не постоји систем окренут људима, независно да ли се ради о особама са инвалидитетом или неким другим групама. С друге стране, ту су и сама удружења ОСИ у којима постоје струје. Једни су за инклузију, други би да се повуку. И у свом удружењу ја не срећем људе, како оне који не виде, тако и оне који виде. Како да се укључимо у друштво кад нисмо спремни ни једни друге да прихватимо”, напомиње наш саговорник.

Његов пример није једини који доказује да систем запошљавања ОСИ у Србији не функционише. О томе најбоље сведоче подаци званичних институција, али и процене бројних организација, који недвосмислено упућују на закључак да се ОСИ у Србији свакодневно суочавају с пословном дискриминацијом која је уједно и основни разлог њиховог тешког положаја у нашем друштву.

Више од шест година чекања на посао преко НСЗ

У Националној служби за запошљавање кажу да је просечна дужина тражења запослења незапослених лица на њиховој евиденцији у септембру ове године била четири године и 10 месеци, док просечна дужина тражења запослења особа са инвалидитетом износи шест година и један месец. „У периоду од 01. јануара до 22. октобра било је 2.398 пријава потреба за запошљавањем Националне службе за запошљавање за особе са инвалидитетом”, истичу у НСЗ.

Међутим, долазак до посла је много компликованији него што се чини на први поглед, без обзира да ли се посао тражи преко НСЗ или преко најпознатијих сајтова за запошљавање у нашој земљи. Иако на њима има и огласа који су намењени свим заинтересованим кандидатима, као и огласа у којима је чак и наглашено да су особе са инвалидитетом добродошле, понуда је разнолика, али скромна.

Тако се тренутно у понуди могу пронаћи огласи у којима се траже радници са инвалидитетом за паковање детерџената и сапуна. Постоји и понуда за ИТ администратора, менаџера, преводиоца, али и корацију, тј. радника који би у самосталној занатској радњи правио и помагао у прављењу кора.

Бензинска пумпа на Чукарици тражи касире и касирке са инвалидитетом, као и раднике за точење горива. У овом огласу, што је реткост, назначена је и плата коју би будући радници требало да имају – од 30.000 до 35.000 динара.

На само 7,4% огласа на Инфостуду могу да конкуришу и ОСИ

У Инфостуду, једном од најпознатијих сајтова за запошљавање у нашој земљи, кажу да је на њиховом сајту током 2019. године објављено 2.988 огласа за посао који су били намењени и особама са инвалидитетом.

„У односу на број укупно објављених огласа ове године, то чини 7,4 одсто огласа. Области у којима су ови послови били расписани су ИТ, трговина и продаја, позивни центри,

администрација, маркетинг и промоција. ИТ је област која је убедљиво највише пружала могућности за запослење особама са инвалидитетом, скоро 30 одсто од укупног броја огласа намењеним ОСИ”, кажу у Инфостуду.

Међутим, у Инфостуду немају податке о томе колико се њих заиста и запосли јер, како кажу, не добијају повратне информације ни са једне стране, тј. ни од послодаваца, ни од кандидата.

Посао у струци као недосањани сан

Председница центра „Живети усправно” Милица Ружичић Новковић каже да је завршила српски језик и да би волела да ради у струци, али да тренутно то није реално.

„Радим у Центру, координатор сам и програма за једнакост, једно време сам правила паузу у послу, а прошле године сам се вратила. Пре 2007. сам углавном волонтирала, а 2004. сам иницирала и покретање сервиса персоналне асистенције и надам се да ће то једном да заживи”, истиче Ружичић Новковић. Док се то не деси, она неће моћи да ради у струци јер јој је то немогуће без помоћи. НСЗ предвиђа персоналног асистента и део тог програма држава финансира, али то, како каже, није довољно.

„Трошкови за персоналног асистента су неких 58.000 динара, а за негу и помоћ ОСИ добија се 28.000 динара, што значи да свако ко жели асистента мора да издвоји још новца”, истиче наша саговорница.

Од усвајања Закона један део особа са инвалидитетом са високом школом се запослио, међутим, мало њих је, напомиње наша саговорница, нашао посао у струци. „Већина ради за минималне плате, без обзира у којој су струци. Послодавци се пре одлуче да плате држави него да упосле ОСИ, али има и добрих страна, у случају покрајинске Владе која је одлучила да део запослених буду управо особе са инвалидитетом или одлука државе да крајем 2017. укине забрану запошљавања за ОСИ”, истиче Ружичић Новковић.

Оно што се од послова нуди особама са инвалидитетом, напомиње, углавном су јавни радови, послови који могу да се раде по неколико месеци за плату од 22.000 динара или нешто више. „Зато се људи одлучују за одлазак у инвалидску пензију или узимају породичну пензију јер од тога могу да преживе. Ви имате, бар је тако било 2003. године, неких 300.000 у инвалидским пензијама, 150.000 нема радних способности, док је неких 250.000 на тржишту рада, а то је радна снага која стоји по страни”, истиче наша саговорница.

Она каже да постоји много група које су угрожене и да не може да каже да су ОСИ у тој мери угрожене као неки други јер постоје закони који их штите, али да их свакако на време треба усмеравати на посао.

„С друге стране, ниво дискриминације није смањен у последње време јер чак и у предузећима где раде ОСИ често су запослени формално, али да стварна потреба за њима не постоји. Осим

тога, рад особа са инвалидитетом често се не вреднује на исти начин као рад других”, упозорава Ружичић Новковић.

Када се то промени, како каже, онда ће и друге ствари моћи да се мењају. Одговорност за такво стање, сматра она, подељена је између државе и удружења која би требало да се баве заштитом особа са инвалидитетом. У то смо се уверили и ми покушавајући да дођемо до саговорника за овај текст и када се ради о појединим државним институцијама, али и о удружењима особа са инвалидитетом, која нису у потпуности била отворена за сарадњу.

700.000 особа са инвалидитетом у Србији, само 13% има посао

Према незваничним проценама, у Србији има 700.000 особа са инвалидитетом, од чега је 250.00 до 300.000 у категорији потенцијално радно способних, старости од 15 до 65 година. Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању ОСИ усвојен је 2009. године са циљем да се оснажи запошљавање ове осетљиве друштвене групе и тим законом држава је на неки начин обавезала послодавце да запосле особе са инвалидитетом.

Тако је овај Закон прописао да сваки послодавац који има најмање 20 запослених у радном односу мора да има и одређени број ОСИ. Послодавац који има од 20 до 49 запослених дужан је да у радном односу има једну особу из ове категорије. Фирма са 50 и више запослених дужна је да у радном односу има најмање две ОСИ и на сваких наредних 50 запослених још по једну.

Они који запошљавају мање од 20 особа нису дужни да запосле особу са инвалидитетом, а они који покрећу бизнис две године су ослобођени ове обавезе. Постоји и резервна опција за послодавце који не желе или не могу (због природе посла којим се предузећа бави, на пример) да запосле ОСИ. Они то могу да замене уплатом 50 одсто просечне зараде запосленог у републички буџет.

Међутим, упркос томе што је на основу овог Закона свака фирма која запошљава више од 20 људи дужна да запосли и једну особу са инвалидитетом, не може се рећи да је запосленост ОСИ на завидном нивоу.

Према истраживању које је Унија послодаваца Србије (УПС) урадила о запошљавању особама са инвалидитетом, процењена стопа запослености ОСИ је свега 13 одсто. Истраживање УПС је показало да је тржиште рада када су у питању ОСИ врло неповољно и да половина учесника у истраживању никада није радила.

С друге стране, они који су радили или раде, како се наводи, изузетно дуго су покушавали да дођу до посла, у највећем броју случајева је то од четири до чак 20 година. То значи, како се истиче, да упркос Уставу и неколицини закона који штите особе са инвалидитетом и даље постоји препрека код појединих послодаваца.

„Особе са инвалидитетом као препреке запошљавању најчешће виде недовољну информисаност јавности, предрасуде, али и сопствени недостатак радног искуства, недовољну понуду и велику конкуренцију на тржишту”, истиче се у закључку истраживања.

Дискриминације мање него раније, али је и даље има

Према речима Небојше Атанацковића из Уније послодаваца Србије дискриминације особа са инвалидитетом приликом запошљавања је мање него раније, али се не може рећи да је нема.

„Не можемо рећи да не постоји дискриминација особа са инвалидитетом, поготово у реалном сектору, где је логика послодаваца да запошљавају најбоље које могу јер размишљају о профиту. Чињеница је, међутим, да за многе делатности то не смета, односно ОСИ могу да обављају посао као и сви остали”, истиче Атанацковић.

Он сматра да су стимулације које држава даје привреди за запошљавање особа са инвалидитетом сигурно допринеле томе да се привреда промени по питању запошљавања ОСИ, али је на то утицала и промена у самој јавности.

Из угла послодаваца, Закон који је прописао запошљавање је у реду у оном сегменту који се тиче обавезе запошљавања ОСИ, али Атанацковић подсећа да привредници нису били најсрећнији због тога што је држава увела да они који не могу да запосле неког са инвалидитетом морају да плате.

„Послодавци су значајно протестовали када је усвојено да свако ко не може да запосли ОСИ мора да плати неки износ. То није мера која ће омогућити да се запосли више особа са инвалидитетом јер имате фирме које то по природи посла не могу, као што су неки који се баве обезбеђењем. Држава је пребацила на привреду нешто што је требало она да финансира”, каже Небојша Атанацковић.

Он такође подсећа да смо некада у Србији имали развијене радне организације, односно предузећа у којима су се запошљавале искључиво особе са инвалидитетом. „Имамо их и данас, али некада их је било у великом броју. Нисмо их довољно стимулисали и већина тих предузећа је нажалост пропала”, каже наш саговорник.

На списку Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања тренутно се налази 11 предузећа за рехабилитацију ОСИ, а на који начин они функционишу и да ли је држава ове године повећала буџет који има за њих како је раније најављено, нисмо сазнали из ресорног министарства. Министар Зоран Ђорђевић најавио је прошле године увећани буџет, који би, како је рекао, требало да допринесе оснивању нових предузећа и стварању услова за отварање нових радних места за ОСИ.

Једна од помоћи усмерених ка предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, о чему је министар Ђорђевић такође говорио, јесте и рефундација

трошкова плаћеног репроматеријала, за шта је прошле године из буџета његовог министарства издвојено 250 милиона динара.

Међутим, одговоре на конкретна питања о томе колико је укупно запослених особа са инвалидитетом у предузећима у Србији, колико њих ради у предузећима за професионалну рехабилитацију, те колики је буџет за њихово финансирање, као и на које све начине држава помаже особе са инвалидитетом у овом тренутку, нисмо успели да добијемо од ресорног министарства.

Овај текст настао је у оквиру пројекта „Невидљиви грађани – предрасуде и дискриминација као одраз стања једног друштва” који спроводи Центар за професионализацију медија и медијску писменост (ЦЕПРОМ), а који је суфинансиран из буџета Републике Србије – Министарства културе и информисања. Ставови изнети у подржаном медијском пројекту и овом тексту нужно не изражавају ставове органа који је доделио средства.

„Градским пијацама“ дотација Града од 175 милиона динара, заменик градоначелника изјавио да је део њих „нерентабилан“ па ће ићи у приватне руке

Спрема се приватизација комуналних предузећа

Уочи данашњег заседања Градске скупштине, на коме ће одборници, између осталог расправљати и о расподели добити појединих јавних комуналних предузећа, опозициони Савез за Србију (СзС) скренуо је пажњу јавности да је у ребалансу буџета за ову годину обрачуната и сума од 175 милиона динара, која ће из градске касе бити дотирана предузећу „Градске пијаце“.

Пише: И. Н.

Комунално предузеће које је градска власт често уврштавала међу најуспешније градске фирме, а које је пре само 18 месеци остваривало добит од око 200 милиона динара, сада послује са губитком, а Град издваја субвенције за његов опстанак, од чега је чак 127 милиона намењено за трошкове текућег пословања, као што су вода, обезбеђење или чишћење, навео је Никола Јовановић, шеф те одборничке групе у Скупштини Београда. Због тога Јовановић сматра да актуелна власт плански и систематски гура нека од јавних предузећа у „суноврат“, како би се лакше приватизовала. Он се позива и на недавну изјаву заменика градоначелника Горана Весића о намерама да велики број градских пијаца преда приватницима, јер су наводно нерентабилне, док истовремено, градски челници тврде да је то предузеће „у плусу“ и да јавна комунална предузећа „никад нису боље пословала“.

„Од око 200 милиона динара добити у 2018. години, Градске пијаце, које су увек биле једно од најуспешнијих предузећа, за само годину дана стигне су до минуса. Довођењем Бојана

Бајагића, власника дипломе приватног факултета и члана ИО СНС-а на место директора, почиње вртоглави суноврат овог јавног предузећа. Али такав суноврат одговара градском руководству чија је намера да уништи сва градска предузећа, како би се позвали на баш оно што Весић говори, да су неуспешна и да се морају зато дати приватницима кроз директну продају или јавно приватно партнерство“, навео је Јовановић испред СзС.

Он је додао да је иста судбина задесила „или тек чека“ ПКБ, ГСП Београд, Градску чистоћу, Водовод, те да је сада ред на Градске пијаце. „Рецепт ће свуда бити исти, као и последице које ћемо отклањати годинама по одласку ове штеточинске власти“, навео је Јовановић и додао да је став Савеза за Србију јасан око тога да јавна комунална предузећа у Београду не треба приватизовати, већ поставити у њима „професионални менаџмент који би нашим суграђанима обезбеђивао најквалитетнију јавну услугу по најнижој могућој цени“.

Још почетком маја, када су усвајане измене Закона о главном граду, на то је упозорио и посланик ДС у народној Скупштини Балша Божовић, када је рекао да предложеним изменама највишег правног акта у Београду „власт покушава да сакрије од грађана велику приватизацију комуналних предузећа“.

Економиста Милан Ковачевић, консултант за инвестиције, сматра да пословање комуналних предузећа у Београду није довољно транспарентно, што омогућава да се „пословне грешке лако сакрију“, што према њему, никако није начин за њихово унапређивање.

– Државна, односно локална самоуправа, у овом случају Град Београд требало би да воде рачуна да предузећа која су у њиховој својини успешно послују, а њихово пословање требало би да буде што отвореније, јер она су заправо у власништву пореских обвезника. Ако они направе губитак ми грађани то надокнађујемо, ако се дају субвенције, биће већи порези, опет ми то плаћамо, наводи Ковачевић за Данас.

Он додаје да је погрешно и поступање са дивидендом јавних предузећа с једне стране, а са друге субвенционисање других.

– Треба оспособљавати свако предузеће да самостално успешно послује, да не наплаћује од грађана више него што треба за услуге, довољно за сопствено одржавање и инвестирање, уместо што власт стално прелива из шушљег у празно, каже Ковачевић.

Он наводи да смо до сада већ имали концесије за паркинге, „које су биле невешто урађене“, што је, како каже, само покварило концепт функционисања Паркинг сервиса. „Исту је прича са спалионицом у Винчи, иза које не стоји добра еколошка и финансијска анализа“, додаје Ковачевић.

Ковачевић није против приватизације јавних предузећа, али сматра да то треба радити пажљиво и селективно, кроз анализу сваког појединачног предузећа од стране професионалног тима, и са техничког и финансијског становишта, те да увођењу приватних партнера или

продај треба приступити искључиво када је сигурно да ће се то урадити на начин који ће одржавати успешно комунално предузеће.

Консултант за инвестиције Махмуд Бушатлија оцењује као „чудно и апсолутно неприхватљиво“ да предузеће које има монопол на тржишту не може да створи профит.

-Ту је постоји неки озбиљан проблем у управљању, нема другог разлога. Али онда треба установити зашто Град, као власник, није у могућности да на монополу макар одржава предузеће без губитака. С друге стране, приватни капитал ће ући у предузећа која не доносе новац само зато што ће им бити омогућено да повећају цену, смање број радника, или плате тим радницима, али и да искористе субвенције које би добили од оснивача тог предузећа. Нешто што у уређеном друштву не би могло да се деси, објашњава Бушатлија.

Да би приватни капитал ушао у комунална предузећа, сматра Бушатлија, то поље морало би да буде веома пажљиво уређено.

– Запад има релативно уређене законе, јасно дефинисане услуге и квалитет, обим и њихову цену, као и јаке контроле, па и тамо дође до инцидента. У неуређеним земљама, нормално, ти проблеми су стални- наводи Бушатлија.

Он закључује да градску власт треба питати како је дошло до тога да предузеће попут Градских пијаца постане губиташ, и подсећа да постоји обавеза да се Скупштини подносе извештаји о раду јавних предузећа свака три месеца.

– Опозициони одборници морају да раде свој посао, да питају власт и инсистирају на одговорима, јер су у питању јавна предузећа, ту не сме бити тајни. Ако су остали без одговора, обраћају се држави и јавности, Поверенику за информације од јавног значаја, судовима. Они су у нашој служби, они који управљају јавним предузећима раде за Скупштину и морају свакоме да одговоре, да појасне зашто та предузећа не могу да опстану и зашто им је потребан приватни капитал да би функционисала, јасан је Бушатлија.

Јовановић: Питања за Весића

1. „Зашто се Градске пијаце дотирају са 1,5 милиона евра народних пара, ако су у плусу? Како су Градске пијаце у плусу, ако преко милион евра мора да се извади из џепова Београђана да би се омогућило њихово текуће пословање? 2. Ако се на овај начин покривају сви трошкови, зашто закупци уопште плаћају тезге и где онда иду њихове паре? Како је могуће да са доласком новог директора Бојана Бајагића, Градске пијаце од нето добити у износу од 152 милиона динара у 2018, постају у 2019. губиташ који мора да прими 175 милиона динара из градског буџета“, питања су која је Јовановић јавно поставио Горану Весићу у писаној изјави.

Вулетић (ГДФ): Могуће да власт губицима правда приватизацију

1. Да власт губицима планира да оправда приватизација било ког градског предузећа чини се као веома могућа опција Зорану Вулетићу, одборнику Грађанског демократског форума (ГДФ), једној од опозиционих опција која није ушла у бојкот парламентарних заседања. Он међутим наводи да имамо и другачије примере губиташких предузећа, која нису резултирала приватизацијом, „као што је ГСП које је у константном губитку последњих 15-ак и више година“.
2. – Пошто је код нас доминантно политичарење и нажалост бављење политиком од данас до сутра, тако је могуће да СЗС-у смета приватизација ПКБ-а а не смета приватизација НИС-а, а истовремено СНС-у смета приватизација Заставе у Крагујевцу али им не смета приватизација РТБ Бора. Заправо се ради првенствено о томе да су у тајности договорени послови који су касније легализовани кроз процедуру уз изигравање закона. Кроз ових пар примера можемо јасно видети да ни једни ни други не желе да мењају политику која је изнедрила овај лоповски систем, критичан је Вулетић.

Да ли би забрана рада недељом умањила профит шопинг центара и трговина?

АУТОР: Маја Ђурић

Дан примирја у Првом светском рату је као званични државни празник био и нерадни дан за готово све државне институције, школе, вртиће, банке и поште. Али, празник су радно провели запослени у шопинг центрима, малопродајним објектима и трговинским ланцима.

Из Асоцијације слободних и независних синдиката (АСНС) тим поводом поручују да су још пре више од две године упутили захтев надлежним државним органима да се забрани или ограничи рад како државним празницима у трговини у Србији, тако и недељом.

У области трговине има око 200.000 запослених, 70 одсто су жене, а статистика показује да су плате у том сектору ниже и до 30 одсто од републичког просека.

У АСНС-у кажу да су уверени да забрана рада недељом и празником не би утицала на профит послодаваца, а подсећају да је иста иницијатива примењена у суседној Црној Гори.

"Данас је врло чест случај у трговини да и муж и жена раде у тој области. И онда је он слободан средом, она је слободна петком. Дакле, они годинама, па и деценију, немају један дан када су

сви на окупу и када су заједно. Да мало барем на тренутак капитал и профит ставимо по страни, а да се сви заједно окренемо неупоредиво више човеку, грађанину, одржању породице. Исти број људи који би ишао у шопинг, односно у куповину у недељу, то исто обави у суботу или у петак. Према томе, сам обим продаје, количина продаје тих артикала, не би се суштински мењао", каже Савић.